

★ వి శా లా ము ర లీ యం ★

నేయడం, ఒకరికి చెప్పవలసినమాట ఇంకొకరికి చెప్పడం మొదలైన లక్షణాలన్నీ ప్రారంభ మయ్యేసరికి తల్లి బెంగపెట్టుకు పోయి ఆ అమ్మనీ ఈ ఆక్కనీ అందరినీ అడగడం మొదలు పెట్టింది. నూట ఒక్కరు నూట ఒక్క సలహాలు చెప్పారు. అఖిరికి తల్లి తన కండుబాటలో ఉండే తెలుగు వైద్యుణ్ణి పిలిపించింది. ఆయన అరవైయేళ్ళ ఆచారి. కనకాంబరం పూవు ముడిచిన పిలకొ, నెల కోమారు తీవరంచేయించుకునే అలవాటును బట్టి పెరిగినగడ్డమూ, బోసినోరూ, ఒకనైపు తాడుతోకట్టుకున్న తెల్లస్త్రీముసులోచవాల, తెల్లకోటు తెల్లకోటుమీసలవస్త్రం మరకలూ ఆయనా. పిలుపందింకేళ్ళవపుగా ప్రత్యక్ష మవుతాడు. ఆ తెల్లకోటు ఏ ఇరవై ఏళ్ళ నుంచో వాడుకుంటూ వస్తున్నాడు. వైద్యానికి వెళ్లెప్పుడే తోడుగుతాడు. కోటుం పేనే కౌని తిగిన తీవిరాదని ఆయన నమ్మకం. లోపల అడుగు పెట్టగానే నుండుల సంచీ విప్పి కొప్పులూ, పాట్లూ తిసి, "అమ్మాయి కేమిటండీ పిలిపించారు. అన్నట్లు ఆ మధ్య మీ ఒంట్లో ఏదోనలతగా ఉండేదను కుంటాను, నేను ముడిచ్చాను గదూ వెంటనే పని చేసిందా, ఇప్పుడేమీ లేదు గదా-" అంటూ ఇంట్లో అందరిని గురించి విపులంగా అడగడం మొదలు పెట్టే సరికి "అందరం కులాసాగానే ఉన్నాం

ముందు అమ్మాయి చెయిచూసి, చెప్పండి" అంది తల్లి. "ఆఁ ఆఁ అందుకే కదిమాడ్ల వచ్చింది. ఏదమ్మా చిలకతల్లీ, ఇటురా, నీ కేముచ్చిందమ్మా, బంగారు బొమ్మలంటి దాన" అంటూ విశాలచేయిచూసి కొంచెం సేపు కళ్ళుమూసుకొని తెరచి పెద్ద దోపం ఏమీ లేదమ్మా కొంచెం వైత్యం మాత్రం ఉంది. దానికి మందిస్తాను" అని పాట్లూ విప్పి పాడుములన్నీ కలుపుతూ, నేటి వారు నాటు వైద్యాన్ని ఎలా చిన్న చూపు చూస్తున్నదీ, నాటు వైద్యంలో ఎంత గొప్ప ఉన్నదీ, తన తాత ముత్రతి లెలా చికిత్స చేసింది, తా నెవ రెవరికి ఎప్పుడెప్పుడేమి మందు లిచ్చినదీ, వాడవాడంలే. తన కంఠ పలుకుబడి ఉండేది, తనమాత్రం రెంతతక్షణ ప్రభావం చూపేదీ మొదలైన వాటిని గురించి బ్రహ్మాండమైన ప్రశంసం ప్రారంభించే సరికి అమ్మాయి వైత్యం మాట ఎలా ఉన్నా ఆచారిగారి వైత్యం మాత్రం భరింప రాకుండా ఉండటంచేత ఆయన చేతిలో ఒక అర్ధ రూపాయి పెట్టి ఎలాగో త్వరగా పంపించి నేయవలసినవచ్చింది. ఆచారి ముందు పట్టిచ్చిందో లేదో చెప్ప పనిలేదు కదా. ఇక తిరువారీ వంతు గ్రహవైద్యుణ్ణిది. అతడువచ్చి ఇంట్లో అందరికీ కూడా రక్ష రేకులు కట్టించుకోవడం మంచిదని చెప్పి విభూతి ఉచితంగా యిచ్చి తన డిక్షణ తాను ముట్ట

కెప్పించుకొని చక్కాపోయాడు. ఈలో పుగా రాజమండ్రి నుంచి తమ్ముడు రాగా, తల్లి తన తోబుట్టువు ముందు తన బాధవంతా చెబుచున్నాంది. తమ్ముడు "అయితే ఒక సారి నీరు మారితే ఏమైనా బాగుపడుతుం దేమో, నాతో బాటా రాజమండ్రి పంపించు" అని చెప్పేసరికి ఆలాగే పంపించింది తల్లి.

రాజమండ్రికి వచ్చిందే తడవుగా విశాల వీరునాలూ, అలమరాలూ అన్నీ వెలికేసి దొరికిన నవలలన్నిటిని ఏ రి పట్టుంది. సాయంత్రం చక్కగా అలంకరించుకొని సికార్లకు పోతోంది. ఆ వేళ కూడా మామూలుగానే ఒక స్నేహితు రాలింటికి వెళ్ళింది. కబురు చెప్పుతూంటే కాలం ఎలా గడచిపోయిందో తెలియలేదు. ఆకస్మాత్తుగా ఆమెదృష్టి వాచీవిద పడింది. ఎనిమిదైందని చూసి కంకారుగా లేచి ఇంట్లోకి బయలు దేరింది. సన్నని సందుగుండా పోతోంది. జన సంచారం ఆట్రే లేని చీకటిసంధు. కాని విశాల అదేమీ గమనించకుండా హోండ్ బాగ్ ఊపుకుంటూ, ఆ లో చ న ల తో నేలి పోతోంది. కొద్దిసేపటికి తన వెనకే ఏదో మరోనీడ వస్తున్నట్లయి తిరిగి చూసింది. గుండె ఆగిపోయింది ఏదో ఎత్తైన నల్లని విగ్రహం. నిశ్శబ్దంగా నవచిచ్చిస్తోంది. విశాల గుండె దడదడ కొట్టుకోసాగింది. త్వర త్వరగా ముందుకు నడిచింది కాని వెనకాల నీడలాగే వస్తోంది నల్లని విగ్రహం. అటు వంటి పరిస్థితులే ఇదివర కన్నో మార్లు కళ్ళలో చదివింది, కల్పనలలో ఊహించింది. కాని ఇప్పుడు వాస్తవంగా ఎదుర్కోవలసి వచ్చినప్పుడు మాత్రం కళ్ళు చదివేటప్పు డుండే ఉత్సాహం, ఉత్తేజం ఏమీ కని పించలేదు. ముందు ఈ నల్లనివిగ్రహం బారి నుంచి బయటపడితే చాలు నని పించింది. త్వరగా ఇంకొక సందులోకి నడచింది. అది అంతకన్న చీకటిసంధు. కాని ఆ సందు దాటితే మెయిన్ రోడ్డు, నల్లవిగ్రహం బాగా దగ్గరకు వచ్చివేసింది.

2

రాజమండ్రిలోనే ఒక కథా వాయకు డున్నాడు. కాని తాను కథా వాయకుని అతనికి తెలియదు. కథా వాయక లక్షణాలు కూడా పూరిగా పట్టలేదప్పటికి. ఇంకా ఐదువూ సంవత్సరాల చాలా శ్రద్ధగలిగి ఉంటున్నాడు. పేరు మురళీ మోహనరావు బి. ఏ. రెండో సంవత్సరం చదువుకున్నాడు. అంద గాడు. పూర్వకాలపు నాయకులకు విదూష కులుచెలికాళ్ళు గా ఉన్నట్టే మురళీకూడా ఒక శబ్దకాడున్నాడు. విదూషకులు భోజనపియ్యు లైతే మురళీ నెలికాడికి ఇడ్డలంటే మిక్కిలి ఇష్టం. గుండ్రంగా పెరిగిన నిండైన విగ్రహ మతనిది. అడ్డుకొలతలో అర్ధవ్యాసం అరగజ

దువ్వెనలోకి వూడివచ్చుటకంటే, తలవైఉండుట మేలుగదా

కేశవర్ధని తో

కేశములు రాలుట నిలువండి. వ్యాధి ప్రసవము వల్ల, క్షీణించినచోతన తెలాలకుబరులు, కేశవర్ధనితో మీ కేశములనుపూషించండితలలోదుర దను, చుండును అరికట్టి. ఆకాలం లో నెరియుటను మాన్పించండి.

కేశవర్ధనితో కేశములుపునకీవం పొందనివ్వండి. సువాసనకు, కుట్రకకు పాంపూ వాడండి.

కేశవర్ధని ప్రాడక్షు, కోయంబత్తూరు.

నేపనల్ నేట్లు & సర్విసెస్ (సదరకా) లిమిటెడ్. బికింగ్ హాంపేట, బెజవాడ No.1.

★ విశాలమురళీయం ★

మేనా ఉండవచ్చు. పేరుమాత్రం బుల్ల బ్బాయి. మరళీ ఊరువాడే. తలదండ్రుల కొక్కడే కొడుకు. గారాబంతో పేరగడం వల్ల పాతికేళ్లు వచ్చినా పెద్దవాడు కాలేదు. తలదండ్రులు గ్రహవంతులు కాబట్టి మనకు చదువు లెందుకు నాయనా, వాయిగా ఇంటి దగ్గర తింటూ కూర్చోకో అని ఎంతగానో చెప్పారు. కాని బుల్లబ్బాయికి బి. ఏ. అని పింఛుకోవాలని అభిలాష గాఢంగా ఉంది. అయితే బ్రహ్మశేవుడి పక్షపాతబుద్ధి కారణంగా అతనికే అభిలాషకు తగ్గ సామర్థ్యం లేకపోయింది. స్కూలులో చదువుతున్నంత కాలం, మాష్టర్లను భక్తితో నేపించి వాళ్ళు ఇళ్ళయిట్టూ ప్రదక్షిణంచేసి, పనసపండ్లూ, మామిడిపళ్ళెం బుట్టలూ పంపించి రెండో యేడైనా ప్యాసు చేయించుకుంటూ పైకి వచ్చాడు. స్కూలు ఫైనలులో నాలుగో స్థానం తప్ప వేకాడు. నాలుగోయేడు ఎగ్జామినర్ల సందర్శన సందర్భించి, అడ్డు దిగ్బంధనం చేసి పరిక్షా మహాభూతాన్ని ఓడించి నేని కాలేజీ లోకి వచ్చిపడ్డాడు. మురళీని పట్టుకున్నాడు 'నీవే నేను, పాసయ్యేఉపాయ మేమో చేయాలని. ఇద్దరూ ఒక గదిలోనే ఉంటూ చదువుకున్నారు. మురళీ చదువు నూరినూరి బుల్లబ్బాయి బుర్రలో బోయడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాడు. కాని అది వృధా అని తెలియదానికెంతోకాలం పట్టలేదు. అయినా పట్టు విడిచేవాడు కాదు మురళీ. బుల్లబ్బాయి ఎందుకైనా మంచిదని యీ మధ్య అంజనేయ స్వామి ఆలయానికి కూడా వెళ్ళి వస్తున్నాడు. స్వామికి వేయి కోబ్బరికాయ లాకపెట్టి

వచ్చాడు. 'లక్ష్మీ' ఉంగరం తెప్పించుకొని ప్రేలికి పెట్టుకున్నాడు. మిశ్రు లిద్దరూ రోజూ గోదావరి ఒడ్డుకు పోయి చీకటివడే వరకూ ఏ క్రద్ధానందమూట్లోనో కూర్చొని లేచి, హోటలులో భోజనం చేసి, బసకు చేరుకుని చదువులో పడుతూ ఉంటారు. ఆవేళ కూడా గోదావరివద్ద పిల్ల తెప్పెరలకు మనస్సులు చల్లార్చుకొని, తరువాత హోటలులో తృప్తిగా భోజనంచేసి ఇంటి దారి పట్టారు. కొద్ది దూరం నడిచేసరికి కెవుమని కేక వినిపించింది. కేక విన్నాడంటే. మురళీ కథానాయకుడై పోయాడు. సందులోకి పరుగెత్తాడు. ఒక యువతి వలుకుతూ నిలబడిఉంది. ముందెనిరో మునుగు మనిషి 'హూం' అంటున్నాడు భీకరంగా. యగతి మెడలో చేయి పెట్టుకుంది గొలుసు తీయడానికి కాబోలు. మురళీ వెంటనే గ్రహించి నేకాడు పరిస్థితి. వెళ్ళి నల్లని విగ్రహం మీద పడ్డాడు. ఆ నల్లని వ్యక్తి మురళీని ఒక్క నిదుల్చు విడిల్చి మళ్ళీ యువతిని బెదిరిస్తున్నాడు. "ఊ! త్వరగా" అంటున్నాడు. కథానాయకుడు మళ్ళీ విజృంభించాడు. మళ్ళీ వెనక్కి నెట్టివేయబడ్డాడు, అయినా కథానాయకుడు దూరకొగలదా, ఒక యువతి ప్రమాద పరిస్థితిలో ఉండగా. మళ్ళీ ఉరికాడు ముందుకు. నల్ల విగ్రహం కదలక తప్పిందికాదు. ఇద్దరూ కుప్పికి దిగారు. కథానాయకుడి పని సంకటంలో పడింది. బుల్లబ్బాయి పంటాము పైకి పట్టుకొని సందు చివరకు పరుగెత్తాడు ఎందుకేనా మంచిదని. కాని మురళీ ఇప్పుడు, కథానాయకుడు కాబట్టి అతనిలో ఆవేశం, రోషం పొంగి పోతుండడం వల్ల పెనుభూతంలా పోరాడి ఎలాగో ఆ నల్లని వ్యక్తిని తరిమివేసి తన కథానాయకత్వం బుజువు పరచుకున్నాడు. ఛేష్ ఛేష్ అంటూ బుల్లబ్బాయి తిరిగి వచ్చాడు. కథానాయికా, కథానాయకుడూ ఒరిక నొకరు పరిచయం చేసుకున్నారు. 'విశాల' ముచ్చటగా మూడే అక్షరాలతో ఎంత ముద్దుగా ఉందివేరు; 'మురళీ' మోహనరావు' ఎంత చక్కని పేరు; మురళీ అన్నా, మోహన్ అన్నా, రావుఅన్నా, మురళీ మోహన్ అన్నా ఏ విధంగానైనా ఎంత ఆకర్షకంగా ఉంది. బి. ఏ. రెండో సంవత్సరం చదువుతున్నాడు. అందగాడు. నల్లని వ్యక్తిని తరిమివేసిన సాహసీ! ఇంకేముంది. కథానాయకుకథానాయకుడూ, కథానాయకుడికి కథానాయికా దొరకొరు. బుల్లబ్బాయికూడా తన్నుతాను కథానాయకుడి చేతికాడుగా పరిచయం చేసుకున్నాడు. ముద్దుదూ ముందుకు నడిచారు.

రాజకీయ నాయకుడు ఉపన్యసిస్తూ

"మనం ప్రారంభించిన పంచవర్ష ప్రణాళిక అద్భుతంగా విజయంపొందింది. ఈ ప్రణాళికవలన మనం ఆహార ధాన్యాలు బాగా పండించుకోగలిగాం. వరిపంట ఇదివరకటికంటే పెరిగింది..." అని చెబుతుండగా శ్రోతల్లో ఒకడు "గడ్డి?" అని వేళాకోళంగా అడిగాడు.

"నేను ఇప్పుడు మనుషులకు అవసరమైన పదార్థాల్ని గురించి మాట్లాడుతున్నాను. దీనితర్వాత మీకు సంబంధించిన విషయానికి వస్తాను," అని ఆయన సమాధానం చెప్పాడు.

కథానాయకుడు కథానాయకుడు ఆ మె మేనమామ యింటి వరకూ సాగనంపి వచ్చాడు. పుస్తకం తీశాడు. అక్షరాలు కనిపించలేదు. విశాల విశాలనేత్రాలూ, శే.గులాబి పెదవులే కనిపిస్తున్నాయి. చెవిలో ఆమె తీయని కంఠమే వినిపిస్తోంది. మురళీ హృదయంలో నుంచి కవితోధార ఒక్క మారుగా పైకి చిమ్మింది. బుల్లబ్బాయిని కౌగిలం కలం తీయమన్నాడతను వెంటనే. ఎందుకన్నాడు బుల్లబ్బాయి. 'ఎదురు ప్రశ్న వేయక నేను చెప్పినది వ్రాయమని కాసిం చాడు మురళీ. 'ఓ విశాలా, నా విశాలా, అంటూ మొదలు పెట్టాడు. బుల్లబ్బాయి హాడలిపోయాడు. "అయ్యో ఇదేమిటిరా బాబూ అది తగిన వాళ్ళకేగాని నీకూ నాకూ పడదురా బాబూ కాక కవిత్వం" అని ఎంతో బ్రతిమాలాడు మురళీ వింటేగా. ఇంకా శ్రోత కవిత్వం కాబట్టి ప్రతిపాదం లోనూ విశాల పేరే పునర్వరణం కాసాగింది. ఎలాగో కొంతనేపటికి లైలానీవేసి మురళీని పండుకోవేశాడు బుల్లబ్బాయి. కాని 'రాత్రి మురళీ పలవరింతులలో ముప్పై సారేనా లెక్కపెట్టాడు విశాల పేరు. ఎలాగో తెప్పవారింది. విశాల వర్షవతో చెవులు తడకలు కట్టడం మొదలు పెట్టాయి. విశాలా జ్వరం, వచ్చినప్పటినుంచీ మురళీ మళ్ళీ పుస్తకం ముట్టలేదు. "ఒక పెద్ద పరిశు

ఉచిత బహుమానం !

నం. 501 తలనూనె పువయోగించువారి ఊటు విరివిగా పొడుగుగా అందముగా కుమ్మెదకలె యుండును.

ఒకపీచా రు. 2-8-0; 8పీచాలు రు. 8-8-0

ఒక్క బాటిలు కొంటే 15 సం|| గ్యారంటీ రిఫ్టువాచి, ఒక కొత్త బంగారు పుంగరం బహుమానం 8పీచాలు ఒక్కసారి కొంటే నాలు రిఫ్టువాచీలు, 4 పుంగరాలు బహుమానం. ఇందులో ఏది ఏదవుకున్నా ధర వాపన.

Saniyasi Ayurvedic Pharmacy,
(A.P.M.) P. B. 1397, Delhi,
కాతాధ్యక్షమత్రైన్ ఇంగ్లీష్ లో వ్రాయాలి:

★ విశాలము రఠీయం ★

బారా ముంగున్నవి. దగ్గర పడుతున్నాయిరా" అని బుల్ బబ్బాయి మొత్తుకున్నా మురళీ మొదడుక్కడంలేదు. కిటికీలో కూర్చోని "కూన్యం" కేసి చూస్తున్నాడు. "అయితే నన్ను గోదావరిలో దింపావన్న మాటే" అని బుల్ బబ్బాయి దిగులుతో చతికిల బడ్డాడు. సాయంత్రం మురళీ బుల్ బబ్బాయిని తీసుకొని బయలు దేరాడు విశాల దర్శనం కోసం. ఇదేనయం. కాసేపు చెవులు తడకలు కట్టడం తగ్గుతుంది ఉత్సాహంతో నేబయలు దేరాడు బుల్ బబ్బాయి. ఎక్కడా విశాల తటస్థపడలేదు. విశాలను చూడకుండా ఉండలేక ఆమె ఇంటికి నడిచాడుమురళీ, రొప్పుతున్న బుల్ బబ్బాయిని వద్దన్నా కూడా లాగుకుపోతూ. ఇంటికి పోయేసరికి విశాల మేనమామే కాబోలు వీధిగుమ్మంలో నిలబడి ఉన్నాడు. అంగువల్ల దూరంనుంచే వెనకకు తిప్పుకొని ఆనాటికి నిరాశతో తమగదికి మరలవలసి వచ్చింది. మురళీ ఆరాత్రి సరిగా భోజనమేనా చేయలేకపోయాడు. మర్నాడు ప్రాచున్న "ఎమెనాసరే తావేళ విశాల నొక్కమారు చూడనిదే మరలిరావని" ఒట్టువేసుకొనిపోయి మురళీ విశాల మేనమామగారి యిల్లు కాపలాకాశాడు. తపస్సు ఫలించి దేవతాదర్శనం అయింది. తృప్తితో తిరిగివచ్చాడు. సాయంత్రం మల్లీ కలుసు

కున్నాడు కథానాయికా నాయకులు. మల్లీ మల్లీ కలుసుకుంటున్నాడు కూడా. మురళీ మంచి హుషారుమీద ఉంటున్నాడు. పరీక్షలకు నీళ్లువదలుకున్నాడు బుల్ బబ్బాయి. పైపెచ్చు మురళీ కవిత్యం "రికార్డు" చేయడంలో మతిపోయేటట్లుంది అతనికి. కాని ఏం చేస్తాడు. ప్రాణస్నేహితుడు ప్రేమ ప్రవాహంలోపడి కొట్టుకుపోతూంటే బాధ పడుతూ అతనినే పట్టుకు ప్రేలాడు తున్నాడు ఎప్పటికైనా దరిచేర్చలేక పోతామా అని. ఇటు నాయికా నాయకుల మధ్య మీటింగులు మోతాదుదాటు తున్నాయి. కాని కొన్నికొత్త పరిస్థితులు వచ్చాయి. గాలినానావస్తే కళ్లే లేదంటాడు కాని అంతా సాఫీగా నడచిపోయినా కళ్లే లేదని చెప్పాలి. నాయికా నాయకులు కలుసుకోవడానికి ఇప్పుడు చిక్కలు బయలుదేరుతున్నాయి "అదుగో, విశాల వెళ్ళి మాట్లాడుగాం" అని మురళీ దగ్గరకు పోయేసరికి విశాల అతనికేసి చూడకుండా వెళ్లిపోతోంది. కారణ మేమిటా అని ఆలోచిస్తూ మాసేసరికి విశాల ప్రక్కన తెల్ల ముసుగని తేలింది. ఇంతలో దుష్పాత్ర రంగంమీదికి దుమ్మి కాకు. దుష్పాత్ర ఎవడోకాను విశాల మేనల్లికామసు లక్ష్మీనారాయణ. ఆ ఊళ్లోనే

ఉంటున్నాడు. ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. పానయ్యంగుకే తలప్రాణం తోకకు వచ్చి నట్లయి అక్కడితో చగువు చాలించి పీడకు గునూస్తూగా చేరాడు, వెన్నెసితివాకు కాకు కాబట్టి. అతనికి మాపంతా విశాలమీదే ఉంది. తన తమ్మువస్థితి కారణంగా మేనమామ అయినప్పటికీ విశాల తండ్రి ఆమెను తనకేవ్వడమనేది కలలోనిమాట అని అతనికి తెలుసును. అయినా విశాలకనక ఒప్పుకుంటే ఆమె తల్లి దండ్రులచేతకూడా ఒప్పించ వచ్చని అతని ఆలోచన. పైగా తన రక్త సంబంధంవల్ల విశాలమీద తనకు దేవుడిచ్చిన అధికారమందిన అతనికోక ధీమా. విశాలను వెన్నెంటి వేదించడం మొదలుపెట్టాడు బజారుకుపోతే బజారుకు సిద్ధం. సినిమాకుపోతే సినిమాకు తయారు. పదే పదే పలకకాల ప్రకటనలతో ప్రజల మనస్సుల్ని వశం చేసుకొనే నేటి "అవ్వర్ టైజర్" పద్దకు లవలం బించ నాగాడు. విశాలకోసం ప్రవులు కొని తెస్తున్నాడు. పూజలలో ఉక్కిరి బిక్కిరిచేస్తున్నాడు. కూల్ డ్రెంకు లిప్పుస్తున్నాడు. పిలుచిక్కినప్పట్లా ప్రేమ ప్రకటిస్తున్నాడు. విశాల తన ప్రేమరొజా క్షేప్సోకు లాంగితిగతుంది అతనివిశ్వాసం. ఆ విశ్వాసంలో అతి చినువుకుకూడా దెరుతున్నాడు. తెలియనట్లుగా చేయితాకుతున్నాడు. చూపనట్లుగా మీదకు వస్తున్నాడు. ఆవేళ సినిమానుంచి లేస్తాంటే జనం దూరంగా ఉండటం చూసి నేయపట్టుకున్నాడు. విశాల విదిలించుకోవోయింది. కాని గట్టిగా పట్టుకొని తనను కనికరించ మన్నాడు. ప్రేమించమన్నాడు వెల్లిచేసుకోమన్నాడు. విశాల చెయివనిలకపోతే గట్టిగా అరుస్తానంది, ఏమైనా విషమన్నాడు లక్ష్మీనారాయణ అదేసమయంలో కథానాయకుడు మురళీ చెలితాడు. బుల్ బబ్బాయితో అటు వచ్చాడు తన కళ్ళయెదుటే తన ప్రేయసినీ ఎవడో గుచ్చుకు బలాత్కారం చేయబోతే కథానాయకు దూరుకోగలడా? వెంటనే వెలి మెడబట్టుకున్నాడు. లక్ష్మీనారాయణ మొదట్లో కెవ్వమని కేకపెసి కథానాయకుడివైపు తిరిగి "సువ్వెవశివరా, రాస్కల్ నన్ను పట్టుకోవడానికి, వగులు" అని అరిచాడు. "సువ్వెవశివరా ఆ అమ్మాయి చేయి పట్టుకుండుకు" అని గర్జించాడు కథానాయకుడు. "సువ్వెవశివరా ఆ అమ్మాయి విషయం పట్టించుకుండు" కన్నాడు దుష్పనాయకుడు లక్ష్మీనారాయణ ఇద్దరూ ఒకరి చొక్కా కాలగు ఒకరు పట్టుకున్నాడు. విశాల తెల్లబోయి చూస్తోంది. కాని వెంటనే తీసుకొని అంతమనుండు నల్లని వ్యక్తిని తెరిమివేసిన మురళి ఇప్పుడు లక్ష్మీనారాయణను లక్ష్మీనారాయణగా ఉంచు

మీ రుచికి తగినది

తుషార్
వనస్పతిలో
విటమినులు యున్నవి

తుషార్
రెండుసారులు పరిశుభ్రము
చేయబడిన నూనె

**ఆరోగ్యప్రదంగా నింపబడింది :
చేతులతో ముట్టుకొనబడదు**

తుంగభద్ర ఇండస్ట్రీస్ లిమిటెడ్, కర్నూలు

తాడో ఉండడో అని భయం వేసి "వగులు, మురళీ, అతను మా మేనత్త కొడుకు లక్ష్మీ నారాయణ" అంది దానితో కథానాయకు డికి గుండె అగిపోయినంత అయింది. లక్ష్మీ నారాయణను వదిలి వెళ్ళి వెంకటేశ్వరం వేసుకొని చూస్తూ నిలబడ్డాడు లక్ష్మీనారాయణకు ఊపిరి అంది ధైర్యం తిరిగి విజృంభించింది. "రారా, రాస్కల్ నిన్ను చిత్రహింస చేయకపోతే నా పేరు లక్ష్మీనారాయణ కాదు. రారా దమ్ములుంటే" అంటు న్నాడు బుల్లబ్బాయి మురళీని వెనక్కి లాగడం మొదలుపెట్టాడు మురళీ అలాగే మాట్లాడకుండా వెనక్కి తిరిగి తలవంచు కుని నడిచిపోగాడు లక్ష్మీనారాయణ వికాల వైపుకు తిరిగి "నీకేతో నీకేనో ఉండవ్వు కూట ఉండు నీ సంగతి మీ మామయ్యతో చెప్పకపోతే" అన్నాడు. "నువ్వు చేయబో యింది కూడా మా మామయ్యతో చెప్తా నం"ది వికాల దుష్నాయకుడిని ధైర్యంగా ఎదుర్కొనే కథానాయకలా. ఇద్దరూ మాట్లాడకుండా ఇంటికి చేరాను దుష్నా యకుడి దుగ్బుద్ధి ఎక్కడకు పోతుంది ముర్మాడు ప్రాద్దున్న రహస్యంగా వికాల మేనమామతో వికాల ఎవకేతోనో సనువుగా ఉంటోందిని చెప్పాడు దానితో ఆయన హావలిపోయి, ఏమైనానస్తే తన నెతిమిద పగుతుందనుకుని అప్పటికప్పుడు వికాలను కాకినాడ బండి ఎక్కించి వచ్చాడు.

3

మర్నాటినుంచి కథానాయకు డికి ప్రేయసి దిర్ఘం కాలేదు వికాల వెళ్లి పోయిందని తెలిసింది. మురళీ పూర్తిగా నిరాశిలో మునిగిపోయాడు ఇక వికాల తనకు కాదనుకున్నాడు. వికాల లేనిదే ఈ ప్రపంచంలో బ్రతికడ మెలా? ఒకటి రెండుసార్లు గోవావరివిద అతని దృష్టి పడింది కాని బుల్లబ్బాయి జాగ్రత్తిగా అతని నిరాశంతా కవిత్యంలోకి మల్లంపజేశాడు. పరీక్షలు వచ్చాయి మురళీ ప్రేయసి లేనిదే బ్రతుకెందుకు? బ్రతుకెందు కనుకున్న ప్పూకు పరీక్ష లెంకుకని వైరాగ్యంలో పడ్డా డు కానిఎలాగో దిబ్బపు తెచ్చుకుని పరీక్షల ముందుకొంచెం చదివి పరీక్షలకు కూర్చున్నా డు బుల్లబ్బాయికి తన పరీక్ష ఫలితం ముంసి తెలుసు. కాబట్టి పరీక్షల రోజుల్లో జ్వరం తెప్పించుకుని పడుకున్నాడు—ఎవడేనా అడిగితే 'జ్వరం వచ్చి మానివేయవలసి వచ్చింది. లేకపోతే ఫస్టుగా పానెఉంకును' అని చెప్పకొవచ్చు కాబట్టి పరీక్షలవగానే వైరాగ్యంలో పడిపోయిన మురళీని తీసు కొని స్వగ్రామం చేరాడు బుల్లబ్బాయి.

4

వికాల వైఖరి ఎప్పుటిలాగే ఉండడం మాసి తల్లి పూర్తిగా బెంగపెట్టుకుంది. భర్తను బ్రతిమాలింది "త్వరగా వీవైవా సంబంధాలు చూడండి. దీని వరస చూస్తే రేపేవడూ పెళ్ళి చేసుకోకపోవచ్చు. నలు గురిలోనూ అప్రతిష్టగా కూడా ఉంటుంది. త్వరగా పెళ్ళి చేసేస్తేనేకాని దీని వరస బాగుపడేట్లులేదు" అని. ఆయన అలాగే నని సంబంధాలు చూడడం ప్రారంభించాడు కాని ఏ సంబంధం తీసుకువచ్చినా "నాకే సంబంధం వచ్చలేదు, నేను చేసు కోను" అని తోసివేస్తోంది వికాల సంబం ధాల వారిని చూపులకని ఇంటికి పిలిచి చెప్పి పంపిస్తే బాగుండవని, పెళ్ళికొడుకుల ఫోటోలు ముందు తెప్పించి కూతురుని చూసి చెప్పమంటున్నారు వికాల తండ్రి, వికాల ఆ ఫోటోలకేనే చూడడం లేదు. చూడకుండానే వచ్చలేదని చెప్పేస్తోంది ఈ సమయంలో లక్ష్మీనారాయణ అక్కడకు చేరాడు. మేనమామతో తన ప్రస్తావన తెచ్చాడు. ఆయన పెద్దిగా నవ్వివేసి ఊకు కున్నాడు.

ఎలాగైనా దుష్నాయకుడు తనకుకాక పోతే పోనీ, మరొకరికేనా కాకుండా చేయాలనే దుగ్బుద్ధితో వికాలకు వచ్చే సంబం ధాలను చెబుకోట్టాలని తలపెట్టాడు లక్ష్మీనా రాయణ కాని తన ప్రయత్నం అవసరం లేకుండానే వికాలే అన్ని సంబంధాలను తిప్పివేస్తోంది. ఆమె మనస్సు వాడెవడి మీదో ఉంది కాబోలు, వాడి విషయమే చూడాలనుకున్నాడు. అలాగే అతనుండ గానే మురళీ ఫోటో తీసుకువచ్చారు వికాల తండ్రి, ఎవరో మురళీ సంబంధం మంచిదని చెప్పే అతని ఫోటో తెప్పించి కూతురుని చూడమని బలమిద చెట్టి చెళ్ళాడు. అది మురళీ ఫోటో అయిఉంటుందని వికాల కల లోనైనా ఊహించలేదు. కాబట్టి ఆఫోటో కేనే చూడకుండా ఊరుకుంది. కాని ఫోటో ను చూసి గుర్తించాడు లక్ష్మీనారాయణ పారబాటునైనా వికాలదృష్టిలో అది పడితే ప్రమాదమని లక్ష్మీనారాయణ మెలగా ఆ ఫోటోదాచివేసి మరొక అనాకారుడిఫోటో పెట్టాడు తల్లి "ఫోటోలు చూడదానికేమే? చూడకుండానే వచ్చలేదంటే ఎలాగే అమ్మాయి! చూడు, వచ్చకపోతే చేసుకోమని ఏవరంటారు" అని చెప్పగా వికాల వచ్చి బలమిద ఫోటోదాచి మాలిముడుచుకొని, కట్టిమూసుకొని చక్కా పోయింది. మేన మామ తీసుకునే సమయానికి మాత్రం మా మాలు ఫోటో పెట్టివేశాడు లక్ష్మీనారా యణ "ఏం అమ్మాయి ఈ పిల్లనాడేనా నచ్చాడా?" అని తండ్రి అడగగా "వచ్చలే

దని ప్రత్యేకంగా చెప్పాలేమిటి" అని విడుసుగా సమాధాన మిచ్చింది వికాల. తండ్రి లోపల "నీకుభూమిమిద సంబంధాలేవి వచ్చేట్లులేవు. ఆఖరికి నాకు ఒక్కమం దుకువస్తే ఈ లక్ష్మీనారాయణకే ఇచ్చి వేస్తాను" అనికేకలు పెట్టారు. తన రొట్టె వేతిలో పడిందనుకున్నాడు లక్ష్మీనారా యణ వికాలతనకు నచ్చినవాడిని తప్ప మరొకడిని చేసుకోదు. ఇప్పుడు ఆవచ్చిన వాడి సంబంధం కూడా పోగొట్టుకుంది ఇక వికాలకు వేరేవిధంగా పెళ్ళికొను చివరికి తనవగ్గరకే రావలసివస్తుంది అని ఊహించు కుని, తన పథకం పారించి కాబట్టి తానక్కడ ఉండవలసిన పనిలేదని వెనక్కి వెళ్ళిపో యాడు.

వికాల మెలగా తల్లివగ్గరకు చేరి "అమ్మ నాన్నతో చెప్పి ఈ సంబంధాలకోసం వెతక వద్దవే" అనిచెప్పి తానొక కుర్రనాడిని ప్రేమించాననీ, అతనినే పెళ్ళిచేసుకోవాల నుందిని గొణిగింది. తల్లి నోరు తెరచు కొని, బుగ్గులు పొడుచుకొని, ఉండిపోయింది. తరువాత కూతురుని తియ్యగా చీవాట్లు పెట్టింది. కాని కూతురు కన్నీరు చూసి కరిగి పోయి భర్తతో సిఫార్సుచేయడానికి ఒప్పు కుంది. వికాలతండ్రి విషయం తెలుసుకో గానే నిలువెత్తువ లేచారు. ఆయన కేకలతో పెంకులు లేచివడ్డాయి. వికాలకూడా పిల్లి కూన అయిపోయింది "చివరికా లక్ష్మీనా రాయణ గాడికే ఇచ్చివేస్తాను దానితో రోగం కుదురుతుంది" అని మళ్ళీ చెబరించి ఖంకువా వేసుకోకుండానే వీధిలోకి వెళ్ళి పోయాడు.

(మిగతాకథ వ్రాసారు)

నారసింహ లేహ్యము
 బంగారుతో చేరినది మేహము
 నిక్షాక, విస్తృతమైన వగైరా హరించి
 బలము రక్తవృద్ధి కల్పించును 20కు
 దబ్బీరు, 3-4-0 పోనేటి ఆ 15.
 పి. సి. సి. అండ్ కో, పెరిదేసి, నెల్లూరుజిల్లా.

10,000 వాటర్ ఫ్రూక్,
 17 జ్యూయల్స్ వాచీలు ఉచిత
 తంగా పంచిపెట్టబడును.
 ఉచిత గిలకచరకు, కాలం
 డిలర్ కు వ్రాయండి
SWISSCO (IND),
 P B 110030, Bombay-I.

కాని లోకంలో వ్యవహారాలన్నీ తమకే కావాలనే ముసలి ఛాదములుంటారనే విషయం ఉహించుకోలేక పోయాడు. అనే ఇప్పుడు కొంపతీసింది. బుల్లబ్బాయి. 'చెల్లెలని చెప్పరా, బాబూ' అని ప్రక్కనుంచి గిలగా "మా చెల్లెలండీ" అన్నాడు.

"చెల్లెలా!—పెళ్లయిందా?"
"లేదండీ."

"నీకు"
"లేదండీ"

"అమ్మయ్యా నీ చేతమిటి?"

వికాల విత్తరమాపులు చూస్తూ ఏమీ చెప్పలేకపోయింది. 'ఎందుకమ్మా అలా భయపడుతావు' అని అడిగాడు ముసలాయన. మురళీయే చెప్పాడు 'అన్నపూర్ణ' అని. వికాల ఆతనికేసి మరచుకున్నాడు.

"మీ బామ్మగారి చేతమిటి?"

"గోవిందరావు అండీ"

"ఇప్పుడు మీ రక్కడికి వెళ్తున్నారా?"
"తెనాలండీ"

"అక్కడ బంధువు తెలిసేనా ఉన్నారా? ఎవరింట్లో ఏ కుభకార్యమేనా ఉందా?"

ఈ ప్రశ్నల వరస చూసి బుల్లబ్బాయి తేచి ప్రక్కనేవను రాగానే ప్రక్కపెట్టెలోకి తిప్పుకున్నాడు. బుల్లబ్బాయి వెళ్లిపోయేసరికి మురళీకి సగంప్రాణం వచ్చింది. ఈ ముసలాయన పరీక్షికి నిలవడం ఎలా? లోపల తిట్టుకున్నాడు. ముసలాయనకు మూర్ఛనావాలని భగవంతుడిని ప్రార్థించాడు. కాని ముసలాయన ప్రశ్నలు మరింత ఉద్యతమయ్యాయి. ఆ ప్రశ్నలకు మురళీ వెంటనే సమాధానాలు చెప్పలేక తటపటాయిస్తున్నాడు. తడబడుతున్నాడు. చెప్పినది కాదని మళ్ళీ ఇంకొకటి చెప్పుకున్నాడు. ముసలాయన అసాధ్యుడిలా ఉన్నాడు. పీడనీ చేసిఉండాలి పీడనీమీద చాలా ఆర్థించిఉంటాడు. ఇలా ప్రశ్నలడిగే వారిముందు ఎవరా X X లకు మరి తన ప్రాణాలు తీసేందుకు వచ్చాడీవేళే. "ఏం, నాయనా, అలా సమాధానాలు చెప్పుకున్నావు? ఎందుకు సందేహిస్తున్నావు. మీ చెల్లెలలా భయపడుతోంది ఎందుకు? నీతో కూడా చనువుగా మాట్లాడడం లేదే?" అని అడుగుతున్నాడు చాదస్తపు ముసలివాడు ఎక్కడ కళ్లతో.

'ఉంపండి ఇప్పుడే వస్తాను' అని మురళీ లావేటికి వారితీసి, అక్కడినుంచి నేవనులో బండి ఆగగానే పెట్టెలోనుంచి దిగిపోయి బుల్లబ్బాయి ఉన్న పెట్టెలోకి ఎక్కివేళాడు కథానాయికను ముసలాయన బారిని పడవేసి, ఆయన వికాల మీదకు దృష్టిపెట్టించాడు.

"ఏం తల్లి అలా భయపడుతున్నావు,

మీ అన్నయ్యకూడా అలా కమాధానాలు చెప్పుతున్నాడేం ఏమిటికారణం" అంటూ ప్రశ్నలు కురిపించడం మొదలుపెట్టాడు. వికాల కొంతసేపు ఏమీ మాట్లాడకుండా తప్పించుకోబోయింది కాని చివరికి గట్టు రట్టయిపోయింది. ముసలాయన ముక్కు మీద వేలు వేసుకొని కురిపారీ ఎలాంటి బుద్ధులు పుడుతున్నాయి ఈకాలపువీలకి" అని ఆశ్చర్యపోయి అక్కడినుంచి పాపు గంటసేపు నీ తి బోధ చేశాడు వికాలకు పెట్టెలో వాళ్లందరికీ తెలిస్తే ఆ అమ్మయి బాధపడుతుందిని గొంతుక తగించి "నీవు నాతో నూయింటికి వచ్చి వేయమ్మా, నాయంత్రం బండికి నేను మళ్ళా మీ ఊరు తీసుకువెళ్లి మీ తలిదండ్రులదగ్గర దిగపెట్టాను. ఆ దుర్మార్గుల్ని షోలిసులికి పట్టిస్తాను" అన్నాడు. "పోలిసులికి చెప్పవద్ద"ని బ్రతిమాలింది వికాల. తెజవాడ నేవను వచ్చింది. వికాలనుకూడా దిగమని ముసలాయన ఆమెను వెంటబెట్టుకొని వడిచాడు. వాళ్ళిద్దరినీచూసి మురళీ బుల్లబ్బాయి పెట్టెలో వంగి కూర్చున్నాడు. ముసలాయన ప్లాట్ ఫారండాటి వెళ్లిపోయినతరువాత బండిదిగారు. మెల్లగా కళ్ళిప్పుకుంటూ ఊళ్లో ఒక హోటలుచేరారు. ఏం చేయాలోలోచలేదు. "ముసలి ముండాకొడుకు" అనుకొని "ముసలివెళ్ల ముండాకొడుకు" ముసలి చచ్చు వెళ్ల ముండా కొడుకు" అంటూ ఇద్దరూ 'వర్ డిలింగ్' ఆడారు. కాని

ప్రయాణం లేకపోయింది. "ఇంకే తి ముసలాడెవరో! వికాల వెక్కడకు తీసుకుపోయాడో, ఏం చేస్తాడో" అని ఆ దుర్మార్గువెతకదానికి బయలుదేరారు. ప్రతి ఇంట్లోకి లొంగిచూస్తూ వీరిద్దరూ పోతుండడంచూసి అనుమానవేసి కొందరు కర్రలు పుచ్చుకొని వచ్చారు. మురళీ పరుగెత్తగలిగాడు కాని బుల్లబ్బాయిమాత్రం అంతత్వరగా పరుగెత్తలేకపోయాడు. తత్ఫలితంగా బడితె బాజా అయింది అతనికి. ఇద్దరూ హోటలు చేరుకున్నారు. మురళీ హృదయంలోనుంచి కవితాధార మర్మి పొంగింది. "ఉంపరా బాబూ, ముందు అన్నం తిందాం, ఆపైన తీరికగా నీకవిత్వం విందాం" అని చెప్పి బుల్లబ్బాయి మురళీని భోజనాలగదిలోకి లాగుకువెళ్ళాడు. భోజనం చేసివచ్చి "ఇక నీకవిత్వం సాగించు వింటాను" అన్నాడు. మురళీ వేదనాపూరితగానం వింటూంటే బుల్లబ్బాయికి నిద్రవచ్చి, నిద్రలో వెనుక చూసిన కాలావతారం కనిపించి, ఎగిరిపడి లేచి, ఆంజనేయవంశకం వల్లించి, "ఒక మురళీ, ఈ హోటలులో ఉంపరాద్దురా, ఇక్కడ పాడుకులలు వస్తున్నాయిరా" అని మూటాసుల్లే సర్దాడు

కథానాయకుడూ, చెరికొడూ ఇలా దేశ సంచారం చేయండగా పేపరో ఒక ప్రకటన పడింది. "కనిపించుటలేదు" పేరు బుల్లబ్బాయి ఎత్తు నాలుగడుగుల ఎనిమిది అంగుళములు..... బుల్లబ్బాయి, నీకోసం మీ

ప్రమాద రక్షణకు

ప్రశస్తమైనది

భీమా

అప్పుడే ప్రమాదం వచ్చేదీ, ఏ క్షణం ఎలా ఉంజేదీ తెలియని ఈ దినాలలో

- * అగ్ని *
- * మోటార్ కారు *
- * కార్మిక నష్టపరిహారం
- * నౌక *
- * పయదిలిట్ గ్యారంటీ *
- * మొదలైన భీమాలకు

— నూ లో స ం ప్ర ది ం చ ం డి :-

యునైటెడ్ ఇండియా ఫైర్

జనరల్ ఇన్సూరెన్సు కం

"యై కె డ్ డి య"

ఎన్.జె.నే.డ.

Telephone : 4341.

ప్రాంచీల

- బొంబాయి - కలకత్తా - కొలంబో -
- దిల్లీ - పాట్నా - లక్నో - బెంగుళ

★ విశాలము రథీయం ★

అట్లు చెంగపెట్టుకొని మంచం పట్టింది. వెంటనే రావలసింది" అని ఉంది. అది చదవగానే బుల్లశ్చాయి అక్కడే కూలబడి కడివడమీసలు కార్చి "వెంటనే ఇంటికి పోదాం" అన్నాడు. మరళీ రావన్నాడు. బుల్లశ్చాయి ఎంతో చెప్పి చివరికి లాభించేక తనకు ఉత్తరం మాత్రం రాస్తూ ఉండమని చెప్పి తిరుగుబడి ఎక్కాడు. మరళీ మాత్రం ముందుకు సాగుతూ ప్రతిరోజులా వికారిలా తిరుగుతున్నాడు; తన నొక మజ్నుగా ఉపించుకుంటూ. నెలలులా ఒక పాదా యన అతిని మాసి బాలిపడి తన యింటికి తీసుకువెళ్లి భోజనం పెట్టించి, తన ఆస్తిను లోనే తెంపరీగా పని ఇప్పించాడు. కాని అయన పదుమూర్య మరళీపల్ల చిత్రాంగిక భవంట్టిది జరపబోగా మరళీ మరళీ కోడ్డు పుచ్చుకున్నాడు.

6

మనలాయన చెప్పినట్లుగానే వికాలను తీసుకొని ఆ సాయంత్రమే కాకినాడకు బయలుదేరాడు. వికాల తండ్రితో అమ్మాయి వాళ్ళే కేకలు వేయవద్దని చెప్పి, వెంటనే ఒక సంబంధమాసి పెళ్ళిచేసి వేయమన్నాడు. మొదట్లో కాదన్నా చివరికామే సర్దుకోగలదన్నాడు— దేశంలో ఎంతమంది సర్దుకోవడం లేదుకొబట్టి! అలాగే వికాల తండ్రి చాలా తీవ్రంగా ప్రయత్నం చేసి ఒక సంబంధం స్థిరపరిచారు. మంచి సంబంధమే. పెళ్ళికోడుకుకి ఎక్కె ఎకరాల భూమి ఉంది. ఉన్న పూళ్ళో పెద్దమేడ వుంది. బాంకులో పాతికవేలు రొక్కలు ఉంది. పెళ్ళికోడుకుమాత్రం పండుకోతే. మునా పరివాలేదని పెళ్ళి ప్రయత్నాలు సాగారు వికాల తండ్రి వికాల తండ్రి కట్టిగా అభ్యంతరం చెప్పలేక లోలోపలే కుమిలిపోతూ ఉండ రాయణ కీ వార తెలిసి అయినా తనకు కాకపోతే

కాకపోనీ, వికాలకు వచ్చిన సంబంధం కూడా కావడంలేదని కొంత సంతృప్తి చెందాడు. తిరిగి తిరిగి చివరికి మరళీ మరళీ ఇంటికి చేరుకున్నాడు. తండ్రి కొడుకును చూసి కన్నీరు పెట్టుకుని "పెద్దవాడినేదో అంటే అది పటింతుకుంటావా నాయనా. నీవు లేకపోతే నేనీ ఆసనం చేసుకోను. ఎప్పుటి కయినా ఈ ఆస్తి నీదేకదా, నాయనా" అని "ఇంతకీ ఎవరిని ప్రేమించావో చెప్పవలె" అని ఆ సంబంధమే చేయడానికీ చూస్తాను" అన్నాడు. మరళీ చెప్పాడు. "అడవిటిరా ఈ సంబంధమే వెనుక నేను తీసుకువస్తే కాదన్నావు కదరా" అన్నాడు. "ఏమిటి!" అన్నాడు మరళీ తెల్లబోతూ. "నాకు తెలియదే ఆ సంబంధమే వికాల సంబంధ" మని. తన తెలివితక్కువకీ జాట్లు పీకుకున్నాడు. పట్ల కొడుకుకున్నాడు. "ఇప్పటికీ మించిపోయింది లేదు. ఇప్పుడైనా కనుక్కుంటాను" అని తండ్రి బయలుదేరబోగా ఎవరో చెప్పారు ఆ అమ్మాయికి పెళ్ళి స్థిరమైపోయిందని. మరళీ మరళీ జాట్లు పీకుకున్నాడు. చేసుకున్న కర్మ అనుకున్నాడు. వెదకబోయిన తీగ కారికి తగిలితే తీసి దూరంగా గిరవాటు వేయడం కర్మకాకపోతే మరేమిటి. మరళీ వేదాంతంలో పడ్డాడు. వేదాంత గ్రంథాలు పఠించడం మొదలు పెట్టాడు. గడ్డం గీసుకోవడం మానివేశాడు. మరి రెండురోజులకు మరళీ తండ్రి తమ చుట్టాలింట్లో కుక్కకార్యానికి భార్యతో కొడుకుతో కాకినాడ వెళ్ళారు. బుల్లశ్చాయి కూడా స్నేహితుడితో వస్తానని బయలుదేరాడు.

7

వికాల వివాహం లేదీ దగ్గరపడింది. వికాల తండ్రి పెద్దయెత్తున పెండ్లి ప్రయత్నం చేస్తున్నాడు. మరి పెద్ద సంబంధం చేస్తున్నప్పుడు పెద్ద ఎత్తునే పోవాలి. పెద్ద పందిళ్ళు వేశారు. ఆలంకరణలు చేశారు. బిరుదోజులకు కార్యక్రమం లేవంటుచేశారు. పదిమంది వంట బ్రాహ్మణులను కుదిర్చారు. సకలవస్తువులూ సమకూర్చుకున్నాడు. చుట్టాలందరూ వచ్చి పడ్డారు. లక్ష్మీనారాయణ కూడా వచ్చాడు. వికాల తండ్రి, చుట్టాలూ చాలా ఉత్సాహంగా ఉన్నారు కాని, వికాల, ఆమె తరీ మాత్రం దిగులుగా ఉన్నారు. వికాల తల్లికి ఈ సంబంధం సుతిరామా ఇష్టంలేదు. అబ్బున్నంతమాత్రం పండుకోతినీ వెళ్ళావనమా, తిమ్మిల్లికి చెప్పవలసి వచ్చింది. లక్ష్మీనారాయణ ముందుకూడా చెప్పి విచ్చింది. లక్ష్మీనారాయణ మరళీ ఆలోచనలో పడ్డాడు. ఆలోచించగా ఆలోచించగా అతినికోక

'తెయిన్ వే' వచ్చింది. 'అదీ, లక్క తెప్పని రెండుపిట్టలు!' పెళ్ళిసమయంలో పెళ్ళికోడుకు గౌరవోజరగా సమయానికి ఉన్న ఏ మేనల్లుడితో ముడి పెట్టడం కథలు అతనికి జ్ఞాపకంవచ్చాయి. అవును తన మేనమామ పెద్ద ప్రయత్నం చేశాడు. ఇప్పుడు కనక సంబంధం తప్పిపోయేటట్లు చేస్తే మేనమామకు ఇంత ప్రయత్నం కృతగా పోతూంటే ఊరకోలేడు. తనకే యిచ్చి చేస్తాడు. మేనమామ ఇప్పటి పెళ్ళికోడుకు కిద్దామనుకున్న కట్టుంట్లో సగం తిండీయిస్తే తనూ రాజాలా ఉండగలడు. క్రోధానుకుని మీనం, కల్పికోడ్డు పెట్టుకుని పెళ్ళికోడుకు ఊరికి బయలుదేరాడు.

మగ పెళ్ళివారు ప్రయాణ సన్నాహం విడచుకున్నారు. ఆ ఊరునుంచి వస్తుండు మైళ్ళు బళ్ళమీదపోయి గ్రెటెక్కాలి. పాతిక బళ్ళు వచ్చాయి. పెళ్ళివారందరూ భోజనాలు చేశారు రాత్రి ఏనివిడి గంటలకు బళ్ళు బయలుదేరాయి. బళ్ళు బయలుదేరిన తరువాతి అంతవరకు దూరంనుంచి చూస్తున్న లక్ష్మీనారాయణ "శివ రావు, శివ రావు" అంటూ కేకలు వేస్తూ వెనకబండి దగ్గరకు పరుగెత్తాడు. పెళ్ళికోడుకు గా తెలిసినవారెవరో అయితే అంటారని ఆ బండి వారు "శివ రావు మేదటినుంచి రెండో బండిలో ఉన్నాడండి. అంతవరకూ ఏం పరుగుతుతారు. ఇందులో కే ఎక్కండి" అన్నాడు. లక్ష్మీనారాయణ ఆ బండిలోకి ఎక్కి మార్పు పెళ్ళికోడుకు శివ రావు తన పాతికే సీనుడనీ, తన పెళ్ళికి మరీ మరీ రమ్మని వ్రాశాడనీ, అందువల్ల బయలుదేరి వచ్చాననీ, దారిలో ఆలస్యమయిందనీ ఎలా గుతేనేం పెళ్ళివారి బళ్ళలో పడ్డానుకదా అంటూ పెళ్ళికోడుకును గురించి తెలిసిన వాడిలా మాట్లాడుతూ వాళ్ళిద్దరనుంచే పెళ్ళి కోడుకును గురించి వివరాన్నీ లాగాడు. కొంతసేపుండి పెళ్ళికోడుకు దగ్గరకే పోతానని చెప్పి బండి దిగి ఎదరకు వెళ్ళి శివ రావును పెద్ద కేకలతో నిలుస్తూ బండి ఎక్కాడు. పెళ్ళికోడుకు కుయ వెనకో తన చుట్టాలలో వాడని బండిలోకి ఎక్కి కూర్చో మన్నాడు. లక్ష్మీనారాయణ ఆ బండిలోకి ఎక్కి అంతకుముందు తెలుసుకున్నది ఆధారంగా చుట్టరికాలన్నీ చెప్పతూ కబురు చెప్పసాగాడు. బళ్ళకుదువుకు బళ్ళలో వాళ్ళి కందిరికీ జోగువచ్చింది. ఆఖరికి బళ్ళు తోలేవాళ్ళు కూడా జోగుతున్నాడు. బళ్ళు గోడ్డునుట్టి పోతున్నాయి. లక్ష్మీనారాయణ చూసి చూసి ముందుకు జరిగి తోల్చేలో కూర్చోని చెప్పి గుబురుగా ఉన్న ఒకనోట ఆ బండిని ప్రక్కకు పట్టి ఆపుతేశాడు. పెళ్ళివారిని కాని బళ్ళు మరీకొన్ని చెప్తూంటే వాటి వెనకాల పోలి, నాలుగుకోడ్డు కలిసే

కడియారం రు. 5

తోట ప్రక్కలోడుకు వచ్చింది కొంత దూరం తోలి వదిలివేసి వెనక్కివచ్చి ఒక బండిలోకి ఎక్కి కూర్చున్నాడు. బట్ట వేడను చేరాయి. వెళ్ళివారందరూ దిగారు. సామాన్లు అన్నీ ఒక లోట చేర్చి జనం అందరూ వచ్చారా లేదా అని చూసుకో సాగారు. వెళ్ళిపోడుకు తేలు? ఇదేమిటి, బళ్ళన్నీ వచ్చాయా అని బట్ట లెక్కవెట్టే వెళ్ళిపోడుకు ఎక్కిన బండే లేదు. కొందరు వెనక్కి వరుగై చూశారు. ఎక్కడా బండి కనపడడం లేదు. బండివేళ అయిపోతోంది, బండివాడ లేదు. అంత కల్లోలంగా ఉంది. కొందరు మళ్ళీ వెనక్కి వరుగైతారు. రైలు వచ్చింది. లక్ష్మీనారాయణ ఎవరికీ తెలియ కుండా రైలు ఎక్కి కూర్చున్నాడు. వెళ్ళి వారు నానాలందాళన పడుతున్నారు. పోనీ కొందరేనా రైలెక్కి ముందుపొండి, తరువాత వెళ్ళిపోడుకు మిగిలినవారూ తరు వాత బండిలో వస్తారున్నారు కొందరు. ముందుపోయి ఏం చేస్తాం అన్నారు కొందరు. వెళ్ళిపోడుకు వాడ ఎక్కడా లేదు. రైలు వెళ్ళిపోయింది.

వెళ్ళిపోడుకు బండి ప్రక్కలోడుకు వది చాలాదూరం పోయింది. ఆఖరికి ఒకఊరులో ప్రవేశించి, ఒక రైలు దొడ్లోకి వెళ్ళి పోయింది. ఎద్దులు గడిమేటి దగ్గరకు బండి లోనే వెళ్ళి గడిమేస్తూ అగిపోయాయి. కొంతసేపటికి దొడ్లో ఏదో సందడి, అయి నట్లు గమనించి దొడ్గిల ఆసామి తనవారిని తీసుకొనివచ్చి కేకలు చేయసాగాడు. ఆ కేకలు విని బండిలోవారు లేచి కళ్ళు నలుపు కుంటూ 'నేను నచ్చిందా' అంటూ దిగారు. "లేవ నేమిటయ్యా, ఎప్పుడూ గడి మేటిమీద బడి మేనూంటే" అంటూ ఆరవ సాగారు. అక్కడి మనుష్యులు. వెళ్ళి పోడుకు అతని వాళ్ళు తెల్లబోయి, పరిస్థితి అర్థం చేసుకొని ఏదో పొరబాట్లో, మోసమో జరిగి ఉంటుందని గ్రహించి, అక్కడి మనుష్యులను బ్రతిమాలి కాంతింపజేసి మళ్ళీ బండి ఎక్కి వెనక్కి లోలుకుపోయారు.

వాళ్ళు వెనక్కి వెళ్ళేటప్పటికి ఆ వెళ్ళి వారంతా నానాగనోలుగా ఉన్నారు. రెండో బండికూడా వెళ్ళిపోయింది. మళ్ళీ వాలుగుంటలవరకూ బండిలేదు.

ఇక్కడ కోకివాడలో వికాల తండ్రి స్వేద నుకు వెళ్ళి వెళ్ళివారికోసం ఎదురు చూస్తు నారు. కార్నూ, మేళాలు అన్నీ కూడా వచ్చాయి. బండి వచ్చింది కాని వెళ్ళివారు రాలేదు. వికాల తండ్రి వాళ్ళూ కంగారు పడ్డారు. ఏమీ లోపలేదు. పోనీ వెళ్ళి పోడుకుఊరుకు 'వైరు' ఇద్దామంటే 'వైరు' త్వరగా అంకడోరు కావడం. చివరికి ఎల్లా పోయిపోక ఇద్దరు బంధువుల్ని వెళ్ళివారు ఎక్కవలనే స్వేదనుకేనా వెళ్ళిరమ్మని అటు

పోయే బండి ఎక్కించి వంపారు. అందో లన పడుతూనే ఇంటికి తిరిగి వచ్చారు. మట్లాలూ శ్రీ హీతులూ తలకొకవిధంగా వాసుతూ ఆయనకు మరింత వైరెక్కటట్లు చేస్తున్నారు. కొందరు నలహా ఇచ్చారు. 'అంత రెడిగా చేసి ఉంచుదాం, రెండో బండి ఉండకదా, చానిమీద వస్తూ ఉండ వచ్చు. వెళ్ళి పోడుకు రావడమే తరువాయి తిన్నగా పీటలమీద కూర్చోవెట్టి కాని చేస్తాం' అని. ఆలాగేనని కార్ననీ, నేండు మేళాన్నీ స్వేదనుకు వంపించి ఇక్కడ అన్నీ సిద్ధం చేసి కూర్చున్నారు. మరి కొంత సేపటికి పటి కార్నూ, మేళం, తిరిగి వచ్చాయి. వికాల తండ్రికి పిచ్చెత్తి పోయిన ట్టుంది. వెళ్ళివారిని తిట్టారు. ఊళ్లో వాళ్ళని తిట్టారు. ఆఖరికి ఎదురుగా ఉన్న వాళ్ళని కూడా తిట్టారు. "ఇంత ఇలా మోసం చేస్తారా. ఇంత ఖర్చు పెట్టాను, ఇంత ప్రయత్నం చేశాను, ఇదంతా ఊరికే పోవలసింకేనా. కాస్తా కూస్తానా" అయి పదివారు అటూ ఇటూ తిరిగి "ఒక లక్షమీ నారాయణ నీకే ఇచ్చి చేసిస్తాను తయారీ కారా. ఇంత ప్రయత్నం ఊరికే పోకూ డదు. అసలాసంబంధం వద్దని తల్లికూతు ల్లెదుస్తూనే ఉన్నారు. నీకే రానీ ఉంది. తయారవు" అన్నారు. అందరూ "అవును ఎలాగైనా మేనరికే మేగదా" అన్నారు. లక్షమీనారాయణ గుండె రెండు చేతుల లోట్టి గట్టిగా అదిమి పట్టుకున్నాడు.

8

వికాల వెళ్ళి ఆవేదని మరళికి తెలి సింది. కాని ఆతను పెద్దగా బాధపడలేదు. బాధకూడా తెలియకుండా మొద్దువారి పోయింది మనస్సు ఈ మధ్య పట్టిపోయివన్న వదాంతంలో. అయినా ప్రేయసి సుఖం గా ఉండడమే ప్రీయనికి కొంత ఊరట అనే దృష్టితో వికాలకు తన హర్షికాభినందనలు తెలియపరచి రావాలనుకున్నాడు. మల్ల బ్బాయిలో చెప్పాడు. "అలాగే పోవాం ముందు కాస్త గడ్డం గీసుకోరా, బాబూ" అని గడ్డం గీయించి, మంచి దుస్తులు వేయించి వెళ్ళివారింటికి బయలుదేరాడు మల్లబ్బాయి మరళిలో.

వికాల తండ్రి మరళి అటు రావడం చూసి లోపలికి ఆ హ్వనించి కూర్చో వున్నాడు. లోపలికి పోయినప్పడు కూతు రుతో "మాకానా అమ్మయ్యా, ఆ అబ్బాయి రాజాలా ఉన్నాడు. అతని సంబంధం తీసుకువస్తే అది కాదన్నావు" అన్నారు. "ఏ సంబంధం" అని ఆ అబ్బాయి కేసి చూసింది. మరళి! తన మరళి! "ఈ సం బంధ మెప్పడూ వాలో చెప్పండే!" అంది.

అబ్బ! ఒకే జలుదు...వారము...

అమ్మతాంజనం వాడిస్తే...

తగ్గిపోయింది!

అమ్మతాంజనము

“నేను అబద్ధాలకోరునని, మా న గాణ్ణని మీ ప్రతికలోనేనా వేశారు?” అని రాజకీయవాది సంపాదకుణ్ణి గిగ్గినీసి అడిగాడు.

“మా ప్రతికలో కాదండీ. అవతల వీధిలో మా నమ కాలిక ప్రతిక అయిఉంటుంది. మాదాంట్లో కొత్త వార్తలు మూత్రమే వేస్తాము”

“చెప్పకపోవడ మేమిటి ఫోటోకూడా చూపిస్తే!” “ఫోటో చూపించడే నా కెక్కెనా”. “చూపించకపోవడ మేమిటి చూపిస్తే—పోనీ ఇప్పుటి కే నా మించి పోయింది లేదు అతిసంపే ఇషమేనా చెప్పు” అన్నారు. వికాల నిలువెల్లా సిగ్గుతో నిండిపోయి మాట్లాడలేకపోయింది. తల్లి చూసి “చెప్పవే ఇప్పుడైనా” అని అడిగింది “అతని నే నేను చేసుకుంటానన్నది” వికాల మెలగా. తల్లి కిండ్లీ వికాలకేసి ఆశ్చర్యంగా చూశారు. చివరికి పెద్దగా నవ్వివేశారు తిండ్లీ మురళీదగ్గరకు పరుగెత్తి “మీ నాన్నగారు, అమ్మగారు మీ ఊళ్లోనే ఉన్నారా?” అని అడిగారు. “లేదు, ఈ ఊళ్లోనే ఉన్నారండీ” అని చెప్పాడు మురళీ వెంటనే కారు వెళింది వారిని తీసుకురావడానికి. ఈలోపుగా మురళీని పీటూమిది కూర్చోమన్నార వీకాల తిండ్లీ. పాటాకడిదియే పంట ఒకడి దయింది లక్ష్మీవారాయణ ఒక సంధిం దిగర కూలబడిపోయి నాలుగు కప్పల కాఫీ త్రాగివేశాడు.

వధువు తిలిచిండులు వరుడి కాళు కడగబోతున్నార అంతలో వచ్చిపడ్డాడు శివరావు చుట్టాలతో “నేను వచ్చాను, నేను వచ్చా” నంటూ కెళ్లిపందిరంతా నిశ్చలమైపోయింది. ఎక్కడోవారక్కడ కిలా విగ్రహాల్లా అయిపోయారు “నేను వచ్చానంటే మాటాపరం ఏయ్ ఆ వెళ్లి ఆపేయండి నేనూ వెళ్ళి చేసుకోవలసింది వదొ బద్దామ్ మా బండిని తిప్పవారి పటించి పారిపోయాడు. వాడు కనిపిస్తే వాడి సేసులు తీసి నా మెడలో వేయకపోలే నా పేరు శివరావు కాదు” అన్నాడు శివరావు. ఆ మాటలు విని లక్ష్మీవారాయణ ప్రక్క గోడదూకి స్వేదనుకు పరుగెత్తి కాజమండ్లీ బండి ఎక్కి ఉదాయించాడు.

శివరావు తక్కిన చుట్టాలందరూకూడా వచ్చారు. పెద్ద కజ్జా లేవదీశారు. కెళ్లి పందిరైనా ఊడబీకి బోతాం కాని ఊరికే పోమన్నారు. వికాలతండ్రికి మళ్లీ ఆళి పుట్టుకు వచ్చింది “లక్ష రూపాయిల సంబంధం!” సందికావస్తలో పడ్డాను. “అయ్యా ముచూర్తం వేళే సమాపిస్తోంది” అన్నారు పురోహితులు. శివరావు మురళీదగ్గరకు పరుగెత్తుకుపోయి, “లేవయ్యా, లే, వీలు వారికిందిని మధ్యలో వచ్చి కూర్చోవడమే! అసలు నీవాడే ఎవణ్ణో ఆ పని చేశాడు. సిగ్గు లేదయ్యా, మనిషీ లేలే” అంటూ రెక్క పుచ్చుకొని గుంజవేయ సాగాడు “లేవరా బాబూ ఏమైనా” అని బుల్లబ్బాయి గోలపెట్టానే ఉన్నాడు కాని మురళీకి మళ్లీ చైరాగ్యం వచ్చి లేచిపోయాడు. “ముంగళాస్నానం లేదు గింగళాస్నానం లేదు. కానియ్యవయ్యా పురో

హితుడా” అంటూ పీటమిది కూలబడ్డాడు శివరావు. భజంత్రీలు మ్రోగాయి.

మురళీ మజ్నూ కాక తప్పలేదు. ★

కాశ్మీరు శాలువ
ర. 2-8-0 మాత్రం
96" x 54", కొంకల కాళ్ళిరు గాయద 2-8-0

పోస్తేజీ అదనం స్నాన వరిమికంగా ఉంది-విలాసం ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి:

KASHMIRI SHAWL HOUSE,
Durgiana (A P W) Amritsar.

శుద్ధమైన కాఫీ

సువాసనగల మంచి కాఫీ

మీరు సులభంగా కొనగల ధరకు!

శుద్ధ వ్యతిరేక వ్యతిరేక కాఫీ కారినయి...
...మీకుగ క మీకు ఎన్నో కష్టం కాపీయగును. ప్రతి
...కష్టం వ్యతిరేక వ్యతిరేక కాఫీ వంటిది. సాటిలే.
...వ్యతిరేక అదే మీ గ్యారంటీ వ్యతిరేక వ్యతిరేక
...వ్యతిరేక కాఫీ గా గావింపవలసి వ్యతిరేక వ్యతిరేక
...వ్యతిరేక 1, 3, 7, 14, 20 పౌండ్ల వ్యతిరేక
...వ్యతిరేక వ్యతిరేక

ప్రతియొక్కరు కొనదగు చక్కని కాఫీ!

ది యునైటెడ్ కాఫీ సప్లై కంపెనీ లిమిటెడ్
కోయంబత్తూరు, దక్షిణ ఇండియా.

కాకేనా వచ్చివెంటు: శ్రీకరణం హనుమంతి రావు, ఈశ్వరినివాస్, తిరువలరావుపేటి, కాకేనాడ, విజయవాడ ఏకెంటు, శ్రీ ఎస్. సి. హున్. మల్లపరాజు, మాన్యూఫ్యాక్చరర్లు ప్రతినిధి, బకింగుహంపేట, బొమ్మ, విజయవాడ.